Dvojkonferencia 20SSK & 18SDK
Informácia o konaní udalosti SŠDS

Bi-conference 20SSK & 18SDK
Information about an event by SSDS

V Banskej Bystrici sa na sklonku leta uskutočnila 9. a 10. septembra 2021 významná tradičná vedecká akcia určená aj pre širšiu odbornú verejnosť, spojená ***20. slovenská štatistická konferencia*** *a* ***18. slovenská demografická konferencia***, ktorá vzhľadom na svoj duálny charakter získala familiárne označenie dvojkonferencia 20SSK & 18SDK. Ide o tradičné konferenčné podujatia organizované Slovenskou štatistickou a demografickou spoločnosťou a treba na ich margo poznamenať, že sú pre spoločnosť významnou súčasťou jej vedeckej identity a zároveň sú jedinými podujatiami, ktoré sa podarilo zrealizovať v roku 2021 na prezenčnej báze. Slovenské štatistické konferencie spoločnosť organizuje od roku 1969 a spočiatku boli na nepravidelnej báze, ale od štvrtého do devätnásteho ročníka v rokoch 1988 – 2018 sa konferencie konali bienálne. Dvadsiaty ročník bol pôvodne plánovaný na rok 2020, ale v dôsledku nepriaznivej spoločenskej situácie bol preložený na rok 2021, čo umožnilo spojiť konanie štatistickej konferencie s demografickou. Prvá slovenská demografická konferencia sa uskutočnila v roku 1975 a od svojho štvrtého ročníka od roku 1993 do súčasnosti je tiež tradičnou konferenciou spoločnosti konanou v pravidelnom dvojročnom cykle, ktorý nebol narušený spoločenskými udalosťami.

Dvojkonferenciu 20SSK & 18SDK zorganizovala spoločnosť v spolupráci so Štatistickým úradom Slovenskej republiky a Ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a konala sa v priestoroch banskobystrického pracoviska Štatistického úradu Slovenskej republiky na Sídlisku. Napriek sprísňujúcemu sa režimu indikovaného tmavnúcim covid automatom sa zásluhou organizačného tímu pod vedením Ing. Zlaty Jakubovie, CSc., generálnej riaditeľky Sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní, podarilo zabezpečiť zdarný priebeh podujatia v priateľskej a nie príliš formálnej atmosfére. Dvojkonferencia mala napriek nepriaznivým podmienkam relatívne vysokú účasť so 72 zúčastnenými.

Konferenčný program bol rozvrhnutý na dva dni. Vo štvrtok 9. septembra 2021 konferenciu otvorila predsedníčka spoločnosti doc. Ing. Iveta Stankovičová, PhD., ktorá privítala účastníkov a odovzdala slovo predsedovi Štatistického úradu Slovenskej republiky Ing. Alexandrovi Ballekovi. Úvodnú sekciu zavŕšila

prezentácia Ing. Zlaty Jakubovie, CSc., ktorá predstavila Banskobystrický kraj cez prizmu štatistiky a čísel.

Vedecký program konferencie bol rozdelený do štyroch samostatných sekcií. Skôr štatisticky tematicky orientované dve sekcie sa uskutočnili vo štvrtok 9. septembra 2021 a v piatok 10. septembra 2021 sa najprv konala sekcia venovaná aktuálnej cenzálnej problematike sčítania obyvateľov, bytov a domov 2021 (SOBD 2021) organizovanej na Slovensku v tomto roku a demograficky zamerané príspevky boli súčasťou poslednej sekcie.

V rámci prvej sekcie odzneli príspevky sledujúce širšie rozpätie tém. Prvý príspevok sa zaoberal kritickým štatistickým zhodnotením tendenčne prezentovanej epidemiologickej situácie (predseda Českej štatistickej spoločnosti Ondřej Vencálek). Druhý príspevok hodnotil vplyv a dosah pandémie koronavírusu v roku 2020 na štruktúru a úroveň úmrtnosti na Slovensku a Česku (Branislav Šprocha, Infostat). Úmrtnosť a príčiny smrti na Slovensku za ostatných päť rokov boli obsahom tretieho príspevku (Veronika Krišková, Štatistický úrad Slovenskej republiky) a koncept aktívneho starnutia bol témou štvrtého príspevku (Alena Kaščáková, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici). Posledný piaty príspevok ukazoval na dopad európskej legislatívy na výberové zisťovania medzi slovenskými domácnosťami (Róbert Vlačuha, Štatistický úrad Slovenskej republiky).

V druhej sekcii boli prezentované štyri príspevky. V prvom príspevku boli predstavené výsledky aplikovanej štúdie z modelovania zákazníckeho potenciálu maloobchodných predajní v regióne Turiec (Pavol Ďurček, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave). Ďalší príspevok sa týkal odbornej prípravy medicínskeho fyzika a urobil prierez aplikácií štatistiky v medicíne (Iveta Waczulíková, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave). Posledné dva príspevky sa zaoberali postupne metodológiou výpočtu nákladov na deti a možnosťami ich pokrytia bez zaťaženia štátneho rozpočtu (Raman Herasimau, Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied) a následne záverečnými výstupmi z projektu aplikovaného výskumu zaberajúceho sa rozvojom podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí (Iveta Stankovičová, predsedníčka Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti).

Rokovanie vo štvrtok bolo zavŕšené slávnostným rautom a panelovou diskusiou, na ktorej sa mohli obnovovať či utužovať kontakty medzi účastníkmi konferencie z akademickej sféry aj zo sféry štátnej štatistiky, ktoré – ako sa ukázalo – neutrpeli dištancom vynucovaným počas pandemického obdobia.

Ďalšie dve sekcie sa uskutočnili predpoludním v piatok 10. septembra 2021. Rámcový motív tretej sekcie dvojkonferencie boli organizačné záležitosti SOBD

2021 a prezentovali na nej pracovníci Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorí boli do cenzusu zaangažovaní. Prvý príspevok predstavil koncept sčítania a aplikačné rozhrania využívané pri sčítaní (Ľudmila Ivančíková, Lucia Vanišová, Štatistický úrad Slovenskej republiky) a druhý príspevok informoval o spôsobe, akým sa cenzus musel vysporiadať s harmonizáciou údajov o počte obyvateľov z rôznych zdrojov (Martin Kočiš, Štatistický úrad Slovenskej republiky). Zvyšné dva príspevky tejto sekcie postupne sumarizovali skúsenosti z prípravy a realizácie cenzu na krajských pracoviskách (Renáta Dušová, Štatistický úrad Slovenskej republiky) a vyhodnocovali mediálne aktivity a nástroje uplatňované počas projektu sčítania unikátnou formou (Jasmína Stauderová, Štatistický úrad Slovenskej republiky).

Záverečná sekcia bola demografická a počas nej sa realizovalo päť prezentácií. Prvý príspevok predkladal scenár demografického vývoja v slovenskej populácii do roku 2100 (Boris Vaňo, Štatistický úrad Slovenskej republiky). Ďalšie dva príspevky boli na tému reprodukčného správania a analyzovali transformáciu rodinného a reprodukčného správania slovenskej populácie (Branislav Šprocha, Infostat) alebo sledovali demografické aspekty mimomanželskej plodnosti žien v slovenskej populácii (Viera Pilinská, Infostat). Predposledný príspevok konfrontoval trendy rozvodovosti na Slovensku a v Česku pred rokom 2019 a po ňom (Alžeta Garajová, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave) a posledný príspevok, ktorý vyvolal intenzívny záujem o diskusiu, navrhoval rôzne možnosti pre využitie matematických metód v demografickej analýze (Attila Tóth, Fakulta stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre).

Konferenciu uzavrela predsedníčka spoločnosti doc. Ing. Iveta Stankovičová, PhD., a účastníci mali možnosť sa následne zúčastniť fakultatívnej prehliadky historickým centrom Banskej Bystrice, po ktorom ich sprevádzala Lýdia Bulíková.

Na webovej stránke konferencie zriadenej na webovom sídle spoločnosti http://www.ssds.sk/sk/zoznamkonferencii/74/20ssk/ je k dispozícii zborník abstraktov, fotogaléria a pdf prezentácie väčšiny príspevkov.

Možno skonštatovať, aj vzhľadom na tematický priebeh dvojkonferencie, aj vzhľadom na privátne reakcie jej účastníkov, že dvojkonferencia 20SSK & 18SDK bola úspešnou akciou spoločnosti.

Martin Boďa
vedecký tajomník SŠDS